

Kesä- ja harrastekanojen hankkijan muistilista

1. Tee vaadittavat ilmoitukset kunnan maaseututoimeen ja ympäristöterveydenhuoltoon ennen toiminnan aloittamista

- Jokaisen kanan pitäjän tulee rekisteröityä kanan pitäjäksi sekä rekisteröidä eläintenpitopaikkansa siipikarjan pitopaikaksi ennen toiminnan aloittamista.
- Mikkelin seudun maaseutuviranomaisten yhteystiedot löytyvät sivulta: <https://www.mikkeli.fi/sisalto/palvelut/elinkeinot/mikkelin-maaseututoimi-2>
- Lomakkeet eläintenpitotoiminnasta ja eläintenpitopaikasta: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-merkitseminen-ja-rekisterointi/>
- Tarkasta kunnan rakennusvalvonnasta, tarvitsetko luvan uuden kanalan rakentamiseen tai jo olemassa olevan rakennuksen muuttamiseen kanalaksi. Taajama-alueella tarvitset rakentamiseen vähintään toimenpideluvan.
- Mikäli unia luovutetaan tai myydään oman talouden ulkopuolelle, on toimijan tehtävä myös ilmoitus alkutuotantopaikasta Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden elintarvikevalvontaan ja liityttävä kansalliseen salmonellavalvontaohjelmaan. ks. kohta 4.
- Huolehdi kaava-alueella myös naapurisovusta ja keskustele kanojen ja etenkin kukon hankinnasta lähinaapureidesi kanssa ennen kanojen hankintaa.

2. Varo Lintuinfluenssaa! Siipikarja tulee pitää sisätiloissa lintujen kevätmuuton ajan 8.2.-31.5. välisenä aikana vuosittain lintuinfluenssaviruksen leviämisen estämiseksi. (Maa- ja metsätalousministeriön asetus varotoimenpiteistä lintuinfluenssan leviämisen ehkäisemiseksi luonnonvaraisten ja kotieläiminä pidettävien lintujen välillä 369/2021)

- Seuraa ohjeistusta siipikarjan ulkonapitokiellon ja rajoitusten osalta.
- Ulkonapitokiellon aikana kanat tulee suojata kosketukselta luonnonlintuihin (aidattu ja katettu tarha, verkon silmäkoko enintään 25 mm).
- Mikäli kanoja pidetään ulkotarhassa tänä aikana, tulee siitä tehdä kirjallinen ilmoitus kunnaneläinlääkärille. Ilmoituksessa tulee käydä ilmi omistajan nimi ja yhteystiedot, pitopaikan sijainti, lintujen lajit ja lukumäärä sekä selvitys siitä, miten lintujen suojaaminen luonnonvaraisilta vesi- ja petolinnuilta toteutetaan ulkotarhassa.
- Myös kanojen rehut ja juomavesi on suojattava luonnonvaraisilta linnuilta.
- Lisätietoa siipikarjan ulkonapitokiellosta: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/siipikarja/lintuinfluenssa/siipikarjan-ulkonapitokiello/>

3. Huolehdi kanojesi hyvinvoinnista

- Perehdy kanojen pitoon ja tutustu kanoja koskevaan eläinsuojelulainsäädäntöön.
- Kanoja koskevaa eläinsuojelulainsäädäntöä on koottu ruokaviraston oppaaseen: "Kana – eläinsuojelulainsäädäntöä koottuna": <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-suojelu-ja-kuljetus/kana-elainsuojelulainsaadantoa-koottuna.pdf>
- Kana on parvieläin ja siksi kanoja olisi oltava vähintään kolme.
- Mieti jo kesäkanoja hankkiessasi, mihin kanat menevät talveksi. Mikäli kanoja on tarkoitus pitää ympärivuotisesti, kanat tarvitsevat talveksi eristetyn, riittävän suojaavan ja lämpimän kanalan.
- Huomioi kanalaa rakentaessasi / suunnitellessasi myös tautivastustus ja haittaeläinten torjunta. Kanalaan kannattaa valita rakenteet, jotka on helppo pitää puhtaana ja desinfioida. Muista kanoja käsitellessä ja kanalassa hyvä hygienia ja käsienpesu. Etenkin kaupunkialueilla

tuholaistorjunta on ennakoitava jo rakennusvaiheessa, sillä kanojen rehut houkuttelevat esimerkiksi jyrssiä paikalle.

4. Kananmunien myynti ja luovuttaminen

- Mikäli kananmunia myydään tai luovutetaan käytettäväksi muualla kuin omassa kotitaloudessa (esimerkiksi naapurille, sukulaisille tai muille lahjaksi), on kanalasta otettava salmonellavalvontaohjelman mukaiset näytteet säännöllisesti. Ota yhteyttä oman kuntasi kaupungineläinlääkäriin salmonellavalvontaohjelman aloittamisesta. Eläinlääkärien yhteystiedot sivulta:
<https://www.mikkeli.fi/sisalto/palvelut/ymparisto/elaimet/elainlaakaripalvelut>
- Tee ilmoitus alkutuotantopaikasta Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden terveystalvontaan, ohjeet sivulta: <https://www.mikkeli.fi/sisalto/palvelut/ymparisto/ymparistoterveydenhuolto-2/elintarvikevalvonta/ilmoitus-alkutuotantopaikasta>

5. Tutustu kanojen lopetus ja teurastusvaatimukseen ja selvitä, miten kuolleen tai lopetetun kanan voi hävittää

- Selvitä jo ennen kesäkanojen ottamista, mihin kanat menevät syksyn tullen. Mikäli kanoja ei ole tarkoitus pitää talvea tai niille ei ole muuta talvipitopaikkaa, ne tulee teurastaa tai lopettaa.
- Lisätietoja kanojen lopetuksesta ja teurastuksesta:
<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-hyvinvointi/elainsuojelu-teurastuksessa-ja-lopetuksessa/>
- Lopetetun kanan haudaminen on sallittua koko Suomessa, jos pitopaikassa on alle 100 kanaa. Haudaminen ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai riskejä ympäristölle, mikä tulee muistaa varsinkin taajama-alueella. Haudamisessa on otettava huomioon mm. etäisyys vesistöihin ja vedenottopaikkoihin sekä riittävä haudussyvyys).

6. Pidä kirjaa eläimille annetuista lääkkeistä ja kuolleista eläimistä

- Omistajan tai pitäjän on pidettävä kirjaa tuotantoeläimille annetusta lääkinnällisestä hoidosta ja kuolleiden eläinten lukumääristä. Kirjanpitoa kanojen lääkinnällisestä hoidosta on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja kirjanpitoa kuolleiden eläinten lukumääristä vähintään kolmen vuoden ajan.
- Kanojen sairastuessa ole yhteydessä eläinlääkäriin.

7. Mikäli suunnittelet kanojen tuontia ulkomailta, ota tuontivaatimuksista ajoissa selvää.

- Eläinten maahantuoja on vastuussa tuontiehtojen ja eläintautivaatimusten täyttämisestä.
- Lisätietoa tuontivaatimuksista ja suosituksista löydät Ruokaviraston ja ETT:n sivuilta:
<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/> ja <https://www.ett.fi/siipikarja/tuonti/>

8. Lisätietoja

- Ruokaviraston sivulta löytyy muistilista kesä- ja harrastekanojen pitäjälle:
<https://www.ruokavirasto.fi/henkilosiakkaat/lemmikki--ja-harraste-elaimet/usein-kysyttya-harraste-elainten-pidosta/muistilista-kesa--ja-harrastekananat/>
- harraste- ja kesäkanojen pidosta voi kysyä kunnaneläinlääkäreiltä tai valvontaeläinlääkäriltä: Riho Lepik, valvontaelainlaakari@mikkeli.fi, puh. 040 129 5125